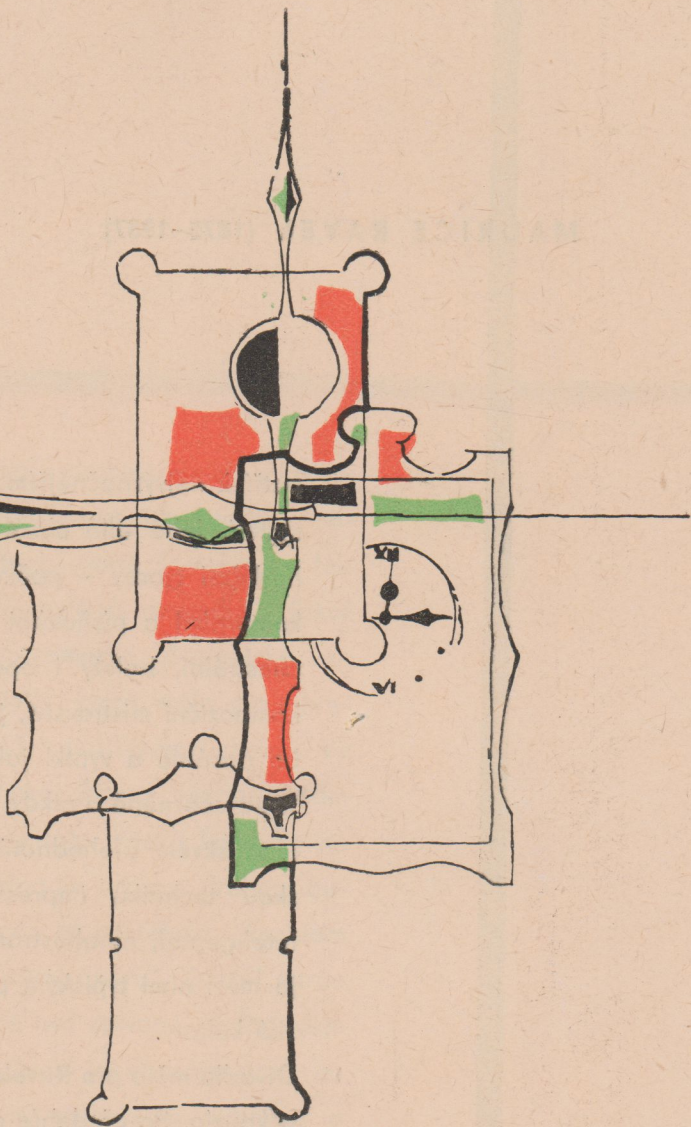

MAURICE RAVEL

panělská hodinka

MAURICE RAVEL (1875–1937)

patří k nejvýznačnějším skladatelům tohoto století. Jeho dílo obsáhlo téměř celou šíři hudební tvorby – počínaje díly klavírními, komorními a písňovými – po skladby orchestrální, balety i opery. Získal všechno kompoziční mistrovství, jehož soudobá hudba dosáhla a vynikl jako mistr formy, fantazie ukázněné a nikdy banální. Jeho generace skvěle přehodnotila do hudby malířskou techniku impresionistů a Ravelův inteligentní, mnohostranný, odvážný génus je mezi nimi typickým produktem francouzské kultury.

Divadlo mělo pro Ravela zvláštní přitažlivost a kouzlo. Po předehře a pozdějších písních o „Šeherezádě“. proslavil se klavírním „Vodotryskem“, „Pavanou na mrtvou infantku“, baletem „Mluva květin“, „Vánoce hraček“. Ačkoliv byl výborným instrumentátorem, na-

psal poměrně málo orchestrálních skladeb. Nejznámější je jeho strhující taneční fantazie „Bolero“ inspirovaná španělským folklórem, dále „Španělská rapsódie“, jakož i malá scénická komedie „Španělská hodinka“ z roku 1907, která měla svou premiéru v roce 1911 v pařížském Odeónu. Ve své autobiografické skizze skladatel sám poznamenává, „že tato lyrická komedie na text Franc Nohaina je jakýmsi druhem hudební konverzace, se zřetelným úmyslem navázat na komickou operu“. Zpěvní partie jsou spíš mluvené než zpívané, výklad děje přebírá orchestr, který jej charakterizuje co nejúspornějšími a neobyčejně vtipnými a příléhavými motivy. Hudební rámec celého dílka tvoří v orchestru bizarní zvuky, navozující atmosféru hodinářského krámu, ironicky podtrhující myšlenkový podtext díla.

OBSAH OPERY

Hodinářova žena Conception oplývá nejen mnohými půvaby, ale i mnohými nápady. A protože má právě schůzku s básníkem Gonzalvem, snaží se vystrnadit z domu svého muže. Posílá ho nařídít radniční hodiny, i když je v krámě zákazník – mezkař Ramiro. Rozdychtěný básník přichází, je tu však Ramiro, který tvrdošijně čeká na hodinářův návrat. Conception ho tedy posílá s těžkými skříňovými hodinami po schodech nahoru a dolů, jednak aby se zbavila jeho přítomnosti, ale také aby, nejdříve básníka, po něm druhého nápadníka, bankéře Go-

meze dostala do své ložnice a zase z ní do krámu. Zklamána neschopností obou milenců, utěší se nakonec siláckým mezkařem Ramirem.

Když se vrátí manžel, najde v krámě oba neúspěšné milence, kteří jsou nyní nuceni předstírat zájem o jeho zboží. A tak je spokojen podvedený manžel dobrými obchody a spokojena i jeho žena, která šibalsky šeptá obecnstvu, co ve španělské hodině zjistila: Co v lásce s poezií a penězi! Pro lásku je dobrý jen opravdový muž!

OPERA STÁTNÍHO DIVADLA V OSTRAVĚ,
LAUREÁT STÁTNÍ CENY

MAURICE RAVEL

Španělská hodinka

Hudební komedie

Libreto: Franc Nohain

Český text: Václav Nosek

Dirigent: Bohumil Janeček
Režisér: Miloslav Nekvasil

Scéna: Vladimír Šrámek,
nositel vyznamenání
„Za vynikající práci“

Korepetice: Drahomíra Ritzová Kostýmy: Bedřiška Ustohalová

Torquemada, hodinář	Karel Kožušník Lubomír Procházka
Concepción, jeho žena	Radmila Minářová
Gonzalvo, básník	Osvald Bugel Oldřich Lindauer
Ramiro, mezkář	Vladimír Mach Miloslav Tolaš
Don Inigo Gomez, bankéř . .	Jan Kyzlink

Inspektor: Jaroslav Deršák

Napovídá: Libuše Bílková
Marie Pečínková

Premiéra 24. září 1966 v Divadle Zdeňka Nejedlého.

JAN JANDA (tenor)

narozen 9. 4. 1937, absolvent Janáčkovy akademie múz. umění v Brně (r. 1965). Angažován jako sólista opery Z. Nejedlého v Opavě již během svých studií. Od roku 1966 člen opery Státního divadla v Ostravě.

JOSEF ÁBEL (tenor)

narozen 16. 8. 1941 — posluchač Janáčkovy Akademie múz. umění v Brně — do Ostravy angažován v letošní sezóně.

VLADIMÍR MACH (baryton)

narozen 28. 7. 1929 v Praze, absolvent obchodní akademie, zpěv studoval soukromě u prof. Berlíka v Praze. Do roku 1960 působil v externím sboru Čs. rozhlasu, pak jako člen sboru ND.

V roce 1960 byl angažován jako sólista opery Divadla Z. Nejedlého v Ústí n./Labem, odkud přichází do Státního divadla v Ostravě.